

Om ophavsretssagen

Kommentar fra rådet

Indholdsfortegnelse

1. Information om den verserende retssag	2
2. Hvordan forholder Instituttet og rådet sig til kritik?	2
3. Kan andre end Instituttet varetage ansvaret for Martinus' værk?	3
4. Forholder Instituttet sig loyalt til Martinus' ønsker?	3
5. Ændrer Instituttet i indholdet af Martinus' værk?	3
6. Ønskede Martinus sit værk udgivet i den form, førsteudgaven har?	5
7. Er arbejdet med genudgivelserne i overensstemmelse med Martinus' gavebrev og testamente samt Instituttets love og fundats?	5
8. Har de interesserede adgang til manuskript og førsteudgave?	6
9. Er førsteudgaven af Martinus' værk "hellig"?	6
10. Krænker Instituttet menneskerettighederne?	7
11. Er salget af piratkopierne udtryk for en reel efterspørgsel på førsteudgaven?	7
12. Bør Instituttet værne om sin ophavsret gennem en retssag?	8
13. Bør Instituttet værne om sin økonomi gennem en retssag?	9
14. Er Instituttets erstatningskrav for højt?	9
15. Skal Instituttet tjene penge på salg af Martinus' bøger?	9
16. Hvilket syn havde Martinus på lovgivning og retsforfølgelse?	10
17. Er højtudviklede mennesker hævet over samfundets love?	10
18. Skal Instituttet offentliggøre alt?	11
19. Hvorfor kan Instituttet ikke blot tilgive de sagsøgte og frafalde sine krav?	12
20. Skaber Instituttet en splittelse inden for Sagen?	12
21. Kan Instituttet samarbejde med de sagsøgte?	13
22. Afsluttende bemærkninger	13

1. Information om den verserende retssag

Kære venner af Martinus' Sag.

Martinus Institut udsender dette brev, så interesserede i Martinus' sag kan læse om den retssag, der foregår om ophavsretten til Martinus' værk. Sagen handler alene om, at nogen har udgivet store dele af Martinus' værk uden at få tilladelse af Martinus Institut, som har eneretten til værket.

Som det nok er de fleste af jer bekendt, har der i en årrække været en uenighed omkring udgivelsen af Martinus' værk og retten hertil. Denne konflikt førte i 2013 til, at rådet så sig nødsaget til at tage retslige skridt mod krænkelse af Instituttets ophavsret.

Denne artikel indeholder rådets svar på de sagsøgtes påstande samt nogle af de spørgsmål og kritikpunkter, der er rejst af interesserede over for Instituttet i forlængelse af retssagen. Vores svar er ikke opstillet kronologisk i den rækkefølge, vi har modtaget henvendelserne, men efter deres indbyrdes sammenhæng. Når retssagen er endeligt afgjort ved dansk ret, vil rådet som tidligere lovet offentliggøre en detaljeret redegørelse for hele forløbet.

Vi vil gerne gøre opmærksom på, at en artikel af denne art skal ses som et usædvanligt men nødvendigt tiltag fra Instituttets side grundet krænkelse karakter og de skadevirkninger, konflikten fortsat påfører Martinus' Sag. Vi oplever blandt andet, at der er opstået mange misforståelser og myter, som det vil tjene Martinus' Sag bedst at få afkræftet.

2. Hvordan forholder Instituttet og rådet sig til kritik?

Lige siden Martinus begyndte at undervise i og skrive om åndsvidenskaben, har der været kritik. Det fremgår blandt andet af båndafskrifter fra rådsmøderne med Martinus, at kritik både indefra og udefra har været en løbende udfordring. I starten var der eksempelvis personer i Martinus' inderkreds, som mente, at de kunne undervise i åndsvidenskaben bedre end Martinus selv. Martinus forholdt sig ofte skriftligt til den daværende kritik, og vi søger stadig i dag at bruge Martinus' eksempler på saglige og kærlige svar, når vi behandler kritik.

I de seneste år er den udefrakommende kritik mod Instituttet og rådet vokset. Fire personer, der kalder sig "Firkløveret", har sammen med andre vedholdende beskyldt Instituttet og rådet for en række forhold, herunder forfalskning af Martinus' værk, illoyalitet mod Martinus' ønsker samt uetisk/ukærlig optræden. "Firkløveret" har selv udgivet og solgt piratkopier af Martinus' værk. Da adskillige henstillinger fra rådet om ophør af de ophavsretskrænkende aktiviteter ikke bar frugt, blev de fire personer sagsøgt af Instituttet, og kritikken mod Instituttet er taget kraftigt til i forbindelse med den verserende retssag.

Kritikken er i høj grad blevet fremført i det offentlige rum, herunder på private hjemmesider, i sociale medier, i tidsskriftet "*Den Ny Verdensimpuls*" samt i form af åbne breve, dvs. mails som rundsendes til Instituttet og mange andre modtagere på én gang. I første omgang har rådet forsøgt at svare afsenderen af de åbne breve og indgående forklare sine beslutninger. Det har dog ikke haft den tilsigtede effekt. Rådet har brugt omfattende ressourcer på dokumenterede svar, som ofte blot har affødt yderligere kritik og fordrejning af det skrevne i nye offentlige debatindlæg. Vi har derfor følt, at det var forkert at fortsætte denne kurs (arbejdet i rådet er frivilligt bestyrelsesarbejde, som medlemmerne yder ved siden af deres almindelige beskæftigelse, og også derfor er en prioritering af arbejdsopgaverne vigtig).

Rådet har overvejet, hvordan det bedst kan forholde sig til kritikere og kritiske henvendelser generelt, og har blandt andet vedtaget:

- at undlade at behandle usaglig kritik eller kritik, der ikke henvendes direkte til Institutet;
- at undgå ressourcospild på omfattende korrespondancer med enkeltpersoner;
- at undgå offentlige diskussioner i åbne breve, i tidsskrifter, på sociale medier og lignende; at offentliggøre information af generel interesse på Institutets hjemmeside og i *Kosmos*;
- at svare kort på direkte, saglige henvendelser med kritik og spørgsmål, eventuelt med henvisning til Institutets hjemmeside.

Rådet og Institutet deltager således ikke i diverse debatter og står alene inde for Institutets og rådets egne informationer, herunder den information, der kan findes på Institutets hjemmeside.

3. Kan andre end Institutet varetage ansvaret for Martinus' værk?

Institutet er blevet spurgt, om ikke de sagsøgte og andre, på lige fod med Institutet, kan varetage ansvaret for Martinus' værk og altså lige såvel som Institutet udgive værket.

Martinus overdrog ved sit testamente af 10. juni 1980 og ved sit gavebrev af 18. juni 1980 alle rettigheder til sit værk til Institutet. Hverken gavebrev, testamente eller andet efterlader mulighed for, at disse rettigheder kan videreoverdrages til andre. Det er således Institutet, som suverænt har ansvaret for at bevare værket og udgive værket på betryggende vis. Dette præciserer Martinus på et bestyrelsesmøde 6. januar 1981:

"[...] Men selve centrum, bøgerne, det er jo det vigtigste. Bestyrelsen er jo så at sige i stedet for mig. Nu er jeg garanti for bøgerne og for analyserne. Nu overgår det altså til bestyrelsen, som om det var deres værk, der kommer ud. De holder øje med, at der ikke er nogen, der forvansker dem eller stjæler fra dem. De holder øje med, at det går sin ordentlige gang, at de bliver ordentligt berettet. Det skal bestyrelsen sørge for. De er værkets vogtere. De er det faste punkt for det hele. Og de er det faste punkt for selve Institutet. Og i det hele taget det faste punkt for Sagen for hele verden [...] Vi må have verdenskontrollen. Vi må have retten her. Forlæggerne må henvende sig her. Jeg mener ikke, at folk ude i livet skal have ret til — de må alle henvende sig her angående udgivelse af bøger."

4. Forholder Institutet sig loyalt til Martinus' ønsker?

Adskillige interesserede har stillet spørgsmålstegn ved, om Institutet og rådet forholder sig loyalt til Martinus' ønsker.

Martinus' gavebrev, Institutets love, formålsparagrafferne i fundatsen for Institutet samt protokollerede beslutninger fra bestyrelsesmøder, hvor Martinus deltog, udgør de samlede retningslinjer, som rådet og medarbejderne på Institutet arbejder efter. Herudover er der for Institutets forskellige arbejdsområder udarbejdet særlige procedurer og manualer, som tager udgangspunkt i disse samlede retningslinjer.

Samtlige ansatte og frivillige ved Institutet er stærkt engagerede i loyalt at overholde alle Martinus' ønsker, som retningslinjerne formulerer, ligesom overholdelse heraf også er et krav fra Institutets side til enhver af sine medarbejdere. Institutet gør således, hvad der står i dets magt for at forholde sig loyalt til Martinus' ønsker.

5. Ændrer Institutet i indholdet af Martinus' værk?

De fire sagsøgte har under retssagen påstået, at Institutet i genudgivelserne af Martinus' værk har foretaget rettelser og ændringer, som fører teksten bort fra den originale tekst. Dermed har de anklaget Institutet for at forfalske Martinus' værk og handle i strid med Institutets egen fundats. De har søgt at

legalisere deres ophavsretskrænkende aktiviteter, idet de har påstået, at når Institutet ikke udgiver den "originale tekst" eller "den ægte vare" (som de mener, er førsteudgaven af værket), har de selv været moralsk berettiget til at gøre det.

De sagsøgte anklager mod Institutet om forfalskning af værket blev underkendt af Byretten, ligesom deres påstande om "moralisk ret" til udgivelse også blev underkendt. Samtlige Martinus Instituts påstande blev taget til følge. Se eventuelt Byrettens dom her: martinus-institut.dk/da/ophavsretssag/byrettens_del-dom_1_2014.12.pdf.

De sagsøgte har ikke under retssagen kunnet dokumentere, at Institutet skulle have lavet fejl i de nye udgaver i forhold til førsteudgaverne. De eneste "fejl", de har forsøgt at påvise, er: uændret brug af ordet "pinlig" i den retskrivningsmæssigt opdaterede tekst, en retskrivningsmæssig korrigerende af ordet "mineralier" til "minerale" samt fjernelse af fremmedordforklaring bagest i Livets Bogs bind 1. Disse ændringer skulle ifølge de sagsøgte være eksempler på, "at indhold af afgørende betydning går tabt", og at "tekstens betydning ændres".

Herudover har de påstået, at Martinus Institut har foretaget ca. 240.000 ændringer i Livets Bog. Dette er dog ikke korrekt. Martinus Institut har foretaget en retskrivningsmæssig opdatering af Livets Bog, hvor f.eks. ord som "skulde" er rettet til "skulle", navneord er stavet med småt og "aa" er blevet til "å". Martinus Institut beskyldes for med denne retskrivningsmæssige opdatering at ændre i værket og skabe sin egen fortolkning.

De retskrivningsmæssige rettelser ændrer på ingen måde indholdet i teksten. Det er da heller ikke af de sagsøgte hverken før eller under retssagen blevet forklaret eller sandsynliggjort, hvilken indholdsmæssig forskel der skulle være mellem gammel og ny retskrivning, f.eks. i ord skrevet med "aa" hhv. "å" eller i navneord skrevet med stort eller småt. Det er blevet fremført, at alle rettelserne i sin sum har ændret "sprogdragten" på værket, men hvad dette nærmere betyder, eller hvilken forståelsesmæssig konsekvens for læsningen af værket, det skulle have, er ikke blevet oplyst.

Som nævnt blev samtlige de sagsøgte påstande underkendt i retten, og rådet vil i den kommende redegørelse yderligere dementere, at der skulle være tale om indholdsmæssige ændringer af værket.

Efter retsprocessen ved Byretten er der i det offentlige rum fremkommet nye påstande om betydningsbærende ændringer af Martinus' værk. Disse nye påstande er ikke blevet henvendt direkte til Institutet, hvorfor vi ikke kan kommentere på dem, men generelt kan vi dog sige, at ingen af disse ændringer kan dokumenteres som ændringer af indholdet i værket. Der er fortrinsvis tale om misforståelser vedrørende korrigerende af sættefejl, som er foretaget helt i overensstemmelse med Martinus' ønsker.

Følgende eksempel på kritik af en rettelse er blevet henvendt direkte til Institutet: I Livets Bog, bind 1, stk. 109, er ordet "frihed" ændret til "fritid" i genudgivelsen. Det fremgår imidlertid af rettelseslisten, som findes på Institutets hjemmeside under Værket > Værkets udgivelse > Rettelseslister og retningslinjer, at korrigeringen fører genudgivelsens tekst tilbage til den originale tekst i det af Martinus maskinskrevne originalmanuskript [herefter: manuskriptet].

Hvis man betragter rettelseslisten, der er opdelt i fire spalter, henholdsvis stedangivelse, teksten før, teksten efter, samt rettelsesår – kan man ved stk. 109, midt, se, at der i den tidligere udgave har stået "frihed". Men i manuskriptet står der "fritid". I fjerde spalte kan man se, at Institutet i 2003 besluttede at ændre "frihed" til "fritid" i henhold til manuskriptet. Rettelsen fører altså ikke teksten bort fra, men derimod tilbage til den originale tekst.

Ved genudgivelse af et så stort værk som Det Tredje Testamente kan der naturligvis opstå fejl. Vi har f.eks. netop gennemgået Logik og Bisættelse med henblik på udgivelse i 2016 og har tilbagerettet nogle fejl, der opstod ved 1989-udgivelsen.

Saglige henvendelser om eventuelle fejl, som stiles direkte til Institutet, er vi altid interesseret i – og taknemmelig for.

6. Ønskede Martinus sit værk udgivet i den form, førsteudgaven har?

Det er i forbindelse med udgivelsen af piratkopierne blevet påstået, at Martinus ønskede, at hans værk skulle bevares og publiceres uændret, nøjagtigt i den form, som førsteudgaven har. Denne påstand er søgt underbygget med, at Martinus skulle have sagt, "at der ikke må rettes et komma". Dette påståede udsagn er ikke blevet dokumenteret, ligesom det heller ikke er blevet dokumenteret, i hvilken kontekst udsagnet eventuelt skulle være fremført af Martinus.

Da Martinus selv har udgivet nye tilrettede udgaver efter førsteudgaven, er der ikke belæg for at tro, at han ønskede førsteudgaven genudgivet.

Udover som nævnt at stille førsteudgaverne til rådighed på sin hjemmeside har Institutet allerede i 2009 officielt oplyst, at det vil overveje en genudgivelse ved tilstrækkelig efterspørgsel. Institutet har imidlertid ikke set en efterspørgsel, der på noget tidspunkt kunne berettiggte et genoptryk af førsteudgaven.

7. Er arbejdet med genudgivelserne i overensstemmelse med Martinus' gavebrev og testamente samt Institutets love og fundats?

Der er stillet spørgsmål ved, om Institutet holder sig inden for rammerne i Martinus' gavebrev og testamente samt Institutets love og fundats, når det genudgiver Martinus' værk.

Som nævnt under afsnit 4 er Martinus' gavebrev sammen med Institutets fundats og love grundlaget for Institutets arbejde. Martinus skrev i sit gavebrev til Institutet, at "*Overdragelsen omfatter retten til at udnytte mine arbejder, således som ophavsretten normalt giver indehaveren rettigheder*". Reglerne for ophavsretten findes i loven om ophavsret. Institutets praksis med at rette stave-, sætte- og trykfejl, opdatere retskrivning og udarbejde rettelseslister og noter ligger helt inden for denne ramme. Gavebrevet kan læses her: martinus.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/formalia/martinus_gavebrev_1980.06.pdf.

Det er rådets vurdering, at gavebrevet udgør det vigtigste dokument om behandlingen af Martinus' værk. Sammenlignet med de øvrige retningslinjer indeholder gavebrevet det klareste udtryk for Martinus' ønsker, og det er samtidig det sidste dokument af denne art, han efterlod.

Der står i Institutets love, som er godkendt af Martinus, at udgivelse af værket skal "*[...] ske i betryggende form*", og det specificeres herunder "*[...] at der ikke [må] foretages ændringer i indholdet*." Det betyder, at der for eksempel ikke må fjernes eller tilføjes ord, og at der ikke må ændres ordstilling. Men det betyder ikke, at Institutet ikke må rette fejl eller opdatere retskrivning og lignende. Lovene for Institutet (og den herpå funderede fundats) blev formuleret i forlængelse af de rådsbeslutninger, der blev protokolleret i Martinus' levetid. I disse protokoller kan man blandt andet finde beslutninger som disse: "*bortset fra åbenlyse trykfejl (f.eks. individ – individ) må der ikke ændres i værkerne*" (Bestyrelsesprotokol 706, d. 16. marts 1976), samt "*Originalmanuskripterne er de autentiske tekster. Eventuelle fejl i bøgerne i forhold til disse originaler må rettes.*" (Bestyrelsesprotokol 708, d. 30. marts 1976).

Institutet må ikke ændre i *indholdet* af Martinus' værk, men derimod gerne i *formen* på værket, når det sker på betryggende vis. Formen på værket er f.eks. skrifttype, paginering og retskrivning. Institutet kan således udgive det oprindelige indhold og de oprindelige ord med nugældende retskrivning, ligesom værket i øvrigt kan oversættes til andre sprog. Hertil skal bemærkes, at ved studium af oversættelser til andet sprog kan man ikke opleve forskel i teksten, uanset om den er oversat fra ny eller gammel

retskrivning, lige så lidt som man f.eks. kan opleve forskel ved højtlesning af teksten med henholdsvis gammel og ny retsskrivning (man kan ved højtlesning f.eks. ikke høre, om navneord er stavet med stort eller småt, eller om der staves med aa eller å). Når man ikke kan opleve forskel, kan der heller ikke være tale om indholdsmæssige ændringer.

Martinus Institut udgiver Martinus' værk uden at ændre i dets indhold. Sproggruppen (bestående af fire personer, heraf to fra rådet) sørger for, at teksten er i overensstemmelse med Martinus' ønsker. Når værket skal genudgives, bliver teksten grundigt gennemgået for de sætte- og trykfejl, der opstod ved den gamle trykkes teknik og alle tidligere rettelser mellem de gamle udgaver registreres. De rettelser og ændringer, Martinus løbende foretog forud for genudgivelse af værket, bevares. Forskellene mellem manuskriptet og førsteudgaven findes, så sættefejl m.v. kan korrigeres i henhold til manuskriptet. Sproggruppen benytter moderne IT-teknik, så de nye udgaver i højere grad end i nogen tidligere udgave afspejler det autentiske værk (*manuskriptet, førsteudgaven og Martinus' egne efterfølgende rettelser i senere udgaver*), ord for ord. Se eventuelt sproggruppens "Orientering om udgivelse af Martinus' værk" her: martinus.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/diverse/sproggruppen_2014.08_udgivelse_af_martinus-_vaerk.pdf.

Arbejdet med genudgivelserne foregår i fuld overensstemmelse med Institutets love og fundats, idet Martinus' samlede værker bevares indholdsmæssigt uændrede, som de foreligger fra hans hånd, og dermed "publiceres i betryggende form". Arbejdet er endvidere i fuld overensstemmelse med Martinus' gavebrev og testamente, da det sker helt i overensstemmelse med Ophavsretsloven.

8. Har de interesserede adgang til manuskript og førsteudgave?

Der er stillet spørgsmål ved, om det er tilstrækkeligt, at rettelserne findes på Institutets hjemmeside. Vi kan oplyse, at rettelserne ikke er den eneste adgang, de interesserede har til teksterne før den seneste genudgivelse. Både Martinus' manuskript og førsteudgaven af *Livets Bog* har siden 2009 været frit tilgængelig på Institutets hjemmeside. De interesserede, der vil studere disse tekster, har således fri adgang til dem.

9. Er førsteudgaven af Martinus' værk "hellig"?

De sagsøgte fremkom under retssagen med den påstand, at selve teksten i førsteudgaven af Martinus' værk var en "hellig tekst", og at de ved at tilgængeliggøre denne ville beskytte menneskers ret til at udøve deres religion. På intet tidspunkt i det flerårige forløb op til retssagen er begreber som "hellige tekster", "hellige bøger" og religions- og ytringsfrihed ikke blevet anvendt af de sagsøgte som begrundelse for at udgive værket uden at få lov. (I det hele taget er hovedparten af argumenterne for at piratudgive først fremkommet under og efterfølgende retssagen i Byretten, og Institutet har aldrig modtaget disse argumenter direkte).

På spørgsmål fra de sagsøgtes advokat fremførte Institutet, at det ikke har til opgave at definere, om Martinus' værk er "helligt" eller ej. Institutet har ikke myndighed til at foretage en sådan definition. Vi kan kun henvise til de steder i Martinus' værk, hvor han selv ytrer sig om emnet. Utallige passager i værket peger på, at Martinus ikke så sit værk som helligt i traditionel forstand, herunder at værket ikke skal dyrkes religiøst, men derimod udforskes som åndsvidenskab.

Martinus genudgav som tidligere nævnt selv sit værk. Disse udgivelser var korrigerede i forhold til førsteudgaven, hvilket understreger, at Martinus ikke mente, at førsteudgaven havde særstatus og dermed var specielt "hellig".

Vi vil gerne benytte lejligheden til at dementere de verserende påstande om, at Institutet eller rådet under retssagen, eller i andre sammenhænge, skulle have sagt, at Martinus' værk *ikke* er "helligt". Vi har blot sagt, at vi ikke har beføjelser til at udtale os om dette, og at Institutet i øvrigt er ganske uenig i

den udlægning, de sagsøgte og deres advokat har fremført. I den kommende redegørelse vil hele emnet blive grundigt behandlet.

10. Krænker Instituttet menneskerettighederne?

De sagsøgte har under retssagen og efterfølgende påstået, at når Instituttet ikke udgiver førsteudgavens "hellige tekst" i bogform, forhindres religiøse mennesker i at få adgang til tekster, der er afgørende for udøvelsen af deres religion. Dette fremgår af de sagsøgtes Processkrift A, som indeholder de sagsøgtes påstande mod Instituttet. Med dette har de sagsøgte forsøgt at spore retssagen væk fra et rent ophavsretsligt spørgsmål hen til et spørgsmål om religionsfrihed og ytringsfrihed.

De sagsøgte anmodede retten om frifindelse under påstand om, at det var i strid med menneskerettighederne at anse deres handlinger for retsstridige. De henviste til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som kan medføre en begrænsning af ophavsretten, hvis begrænsningen følger et legitimt formål og er nødvendig i et demokratisk samfund. De sagsøgte påstod, at deres handlinger var legitime og nødvendige, og at de ved at påtage sig en "moralsk forpligtelse" til at "tilgængeliggøre det uændrede kildemateriale", som "Martinus Institut nægter at udgive", havde vundet "moralsk ret" til værket og "ret" til at udgive det. Samtlige de sagsøgtes påstande blev underkendt af Byretten, herunder at Instituttet skulle have knægtet religionsfriheden og ytringsfriheden og hermed krænket menneskerettighederne.

Instituttet modtager løbende positive tilbagemeldinger vedrørende de seneste udgaver af værket. At en mindre gruppe interesserede eventuelt har en forkærlighed for førsteudgaven, af religiøs eller anden art, kan ikke forpligte Instituttet til at prioritere genoptryk. Skulle der imidlertid opstå en tilstrækkelig stor efterspørgsel, vil Instituttet naturligvis gerne overveje dette. Indtil da er førsteudgaven og manuskriptet som nævnt tilgængelige på Instituttets hjemmeside for forskningsmæssige eller andre formål.

11. Er salget af piratkopierne udtryk for en reel efterspørgsel på førsteudgaven?

De sagsøgte har desuden begrundet deres salg af piratkopier med en påstand om en stor efterspørgsel efter præcis førsteudgaven, som Instituttet ikke imødekommer. I forlængelse heraf er det over for Instituttet blevet påstået, at hvis Instituttet selv havde imødekommet denne efterspørgsel, kunne retssagen være undgået.

Udover som nævnt at stille førsteudgaverne til rådighed på sin hjemmeside har Instituttet allerede i 2009 officielt oplyst, at det vil overveje en genudgivelse ved tilstrækkelig efterspørgsel. Den brede debat omkring førsteudgaven er først opstået, efter piratkopierne kom på markedet i 2010, og der har samlet set været meget få forespørgsler på førsteudgaven henvendt til Instituttet.

De sagsøgtes salg af piratkopier til spotpriser kan således ikke siges at være dokumentation for et reelt behov for førsteudgaven. Det synes at fremgå af omstændighederne, at "udgiverne" selv har skabt en kunstig efterspørgsel, dels ved en falsk opreklamering af deres egne udgaver som den eneste "ægte vare", herunder mistænkeliggørelse af Instituttets udgivelser, og dels ved at udbyde deres udgave til spotpriser.

Det skal bemærkes, at Åndsvidenskabsforlaget, der er part i retssagen, i 2011 paradoksalt nok udgiver *Bisættelse* og *Logik* som scannede kopier af andenudgaven.

Det skal desuden bemærkes, at piratkopierne af *Det Evige Verdensbillede*, bog 1-3, af de sagsøgte udgives under påstand om, at det er en faksimileudgave (en scannet kopi) af førsteudgaven. Bogteknisk set er der dog tale om en helt ny udgave og ikke en kopi af førsteudgaven, idet alle symboler er rekolorerede og farvekorrigerede. Det påstås oven i købet, at de nye farver er korrekte. Kun Instituttet er imidlertid i besiddelse af de originale symboler med tilhørende korrekte farver. De sagsøgtes påstande

om, at Åndsvidenskabsforlaget udgiver førsteudgaven (som de kalder "det uændrede kildemateriale") er altså vildledende i forbindelse med piratudgivelsen af *Logik, Bisættelse* og *Det Evige Verdensbillede*, bog 1-3, og disse udgivelser er derfor også i strid med de sagsøgtes egen formulerede moralske legitimering af deres ophavsretskrænkende udgivelser, nemlig at disse er foretaget for at tilgængeliggøre førsteudgaven, når Instituttet "nægter at udgive" denne.

Endelig skal det bemærkes, at retssagen muligvis ikke kunne være undgået, selvom de sagsøgte ikke havde piratkopieret Martinus' værk. Retssagen omhandlede nemlig også en forfalskning af Martinus' værk i form af det såkaldte "*Thorell-manuskript*", som i 2009 blev offentliggjort på en af de sagsøgtes hjemmeside og efterfølgende trykt og solgt som et originalt Martinus-værk. Til orientering fremgår det utvetydigt af Byrettens dom, at *Thorell-manuskript* er en forfalskning af Martinus' værk, og det blev i øvrigt allerede afvist af Martinus. Vi vil uddybe emnet i den kommende redegørelse om retssagen.

Rådet ønsker ikke at gå ind i nærmere overvejelser over de sagsøgtes motiver for deres handlinger, men med udgangspunkt i ovenstående ser vi det som usandsynligt, at de alene skulle være drevet af et reelt ønske om tilgængeliggørelse af "uændret kildemateriale".

12. Bør Instituttet værne om sin ophavsret gennem en retssag?

Instituttet er blevet kritiseret for at føre retssag, idet man mener, at Martinus var imod retsforfølgelse, samt at retsforfølgelse er ukærligt og imod Instituttets formål.

Efter en langvarig proces i årene 2010-2013, hvor Instituttet forgæves havde bedt de involverede ophø-
re med deres krænkelse af Instituttets ophavsret ved piratudgivelse af næsten hele Martinus' værk, var det rådets vurdering, at en retssag var nødvendig.

Da Martinus overdrog sin ophavsret og alle rettigheder til sit værk til Instituttet, blev Instituttet samtidig forpligtet til at håndhæve de overdragne rettigheder og beskytte værket – både ifølge Martinus' ønsker og ifølge Ophavsretsloven.

Hvis Instituttet ikke reagerer konsekvent mod krænkelse af sin ophavsret, er der risiko for, at Instituttet i juridisk forstand vil kunne miste sin myndighed til at forhindre fremtidige ophavsretskrænkelse. Manglende rettidig indgriben ville således være uansvarligt, idet det reelt ville kunne medføre, at Instituttet ikke i fremtiden kan forhindre, at andre ændrer i og forfalsker værkets indhold og udgiver det som Martinus' ord. Netop en sådan krænkelse af ophavsretten indgår som nævnt i den verserende retssag, idet det såkaldte *Thorell-manuskript* er en forfalskning af Martinus' værk.

Herudover skal det bemærkes, at en stadfæstelse af, at det er Instituttet, der har ophavsretten, er vigtig i forhold til international publicering, herunder via bogportaler på internettet. Hvis der forekommer ophavsretskrænkende udgivelser, og det ikke står klart, at Instituttet har ophavsretten, er der stor risiko for, at udenlandske forlag herunder bogportaler som Amazon o.l. ikke vil acceptere Instituttets udgaver.

Hvis Instituttet ikke reagerer "juridisk passende" mod ophavsretskrænkelse, kan man altså risikere, at Instituttets formål om international publicering ikke kan indfries.

Martinus Instituts ophavsret mht. de danske udgaver udløber i 2051, men indtil da er det Instituttets pligt at værne om sin ophavsret og undgå, at den undergraves. Det er vigtigt, at læsere i fremtiden ved, at det originale værk kan findes på Instituttet, og at Instituttet garanterer for værkets ægthed. Hvis udgiverretten spredes ud, kan Instituttets autoritet svækkes, hvorved fremtidens mennesker ikke har samme mulighed for at lokalisere, hvor de kan få "den ægte vare", herunder hvor de autentiske elektroniske udgivelser kan findes.

13. Bør Instituttet værne om sin økonomi gennem en retssag?

Der er sat spørgsmålstegn ved, om Instituttet skal værne om sin økonomi gennem retsforfølgelse, herunder om Instituttet kan tillade sig at kræve erstatning for tabt fortjeneste samt for sagsomkostninger. De sagsøgte oplyser, at de ikke har tjent penge på salg af deres piratkopier, og der er blandt andet derfor opstået en holdning om, at det er urimeligt, at Instituttet kræver erstatning.

Det kan dokumenteres, at ophavsretskrænkelserne har skadet Instituttets økonomi blandt andet på grund af mistede indtægter ved bog salg. Udover at beskytte sin ophavsret er det også Instituttets pligt at beskytte sin økonomi, herunder de interesseredes gaver og bidrag. Instituttets hensigt med retssagen har, udover beskyttelse af sin juridiske ophavsret, således også været at sikre sine indtægter i fremtiden samt at søge erstatning for de nuværende tab.

Da alle andre muligheder for at stoppe krænkelserne og deres skadevirkninger var udtømt, så Instituttet det som sin eneste mulighed – og som sin pligt – at gå rettens vej for at beskytte værket og sikre sin økonomi.

14. Er Instituttets erstatningskrav for højt?

Der er rejst kritik vedrørende opgørelsen af tab i forbindelse med erstatningskravet. Opgørelsen tager udgangspunkt i de sagsøgtes egne oplysninger til Byretten om omfanget af deres salg og distribution af piratkopier. Det endelige erstatningskrav udgør kun ca. 13 % af det opgjorte tab på fortjeneste og inkluderer øvrige krav på rimeligt vederlag, erstatning for yderligere skade og godtgørelse. Da de sagsøgte ikke har ønsket et forlig, er det herefter udelukkende op til domstolen at fastsætte erstatningens endelige størrelse.

Da det økonomiske søgsmål endnu ikke er færdigbehandlet ved Københavns Byret, har vi ingen yderligere kommentarer hertil. I rådets kommende redegørelse behandles emnet mere udførligt.

15. Skal Instituttet tjene penge på salg af Martinus' bøger?

Som nævnt har de sagsøgte fremhævet, at deres piratkopier er solgt uden fortjeneste, "nonprofit". Instituttet har i forlængelse heraf modtaget kritik for at sælge Martinus' bøger med fortjeneste. Der synes at være opstået en holdning om, at det ikke er i overensstemmelse med Martinus' ønsker og Sagens ånd, at Instituttet har fortjeneste på bøgerne. De sagsøgte har endda argumenteret for, at deres "nonprofit-model" er udtryk for en højere moral end Instituttets linje.

Martinus har aldrig anført, at hans værk skal uddeles gratis eller sælges til underpris, men udelukkende *"at bøgerne skal være så billige, som det overhovedet kan lade sig gøre. Der skal ikke tjenes penge på det, men selvfølgelig skal det gå rundt."*

Disse udtalelser er blevet fortolket, som om Instituttet ikke må have overskud på sit bog salg, og ikke, som loven i øvrigt kræver mht. fonde, der f.eks. sælger bøger i større omfang, må være en erhvervsdrivende fond. Men denne fortolkning er ikke i overensstemmelsen med Martinus' ønsker for sit værk og sit Institut, idet han f.eks. i Takkebrev, okt. 1980, skrev, at *"Udgivelsen af bøgerne skulle efterhånden bevirke, at Instituttet økonomisk vil komme til at bære sig selv [...]."*

Det var Martinus' ønske, at Instituttet suverænt skal stå for udgivelserne af værket, og at indtægterne ved salg heraf skal dække udgifterne til Instituttets aktiviteter og drift.

Instituttet og rådet tilstræber at efterleve samtlige Martinus' ønsker, også hans ønsker om et økonomisk bæredygtigt Institut, der selv kan finansiere sine fundatsbestemte aktiviteter, hvilket netop er forudsat af et passende rimeligt overskud på bog salg m.m.

Problematikken omkring Instituttets økonomi og indtjening på bøgerne vil også blive uddybet i den kommende redegørelse.

16. Hvilket syn havde Martinus på lovgivning og retsforfølgelse?

Det er blevet påstået, at Martinus konsekvent var imod retssager, og at føre retssag er illoyalt mod Martinus' ønsker og desuden i strid med Instituttets hovedformål: "Udvikling af åndsfrihed, tolerance, humanitet og kærlighed til alle levende væsener." Instituttet er i forlængelse heraf blevet anklaget for at agere ifølge "den gamle verdensimpuls" og skabe ufred inden for Martinus' Sag ved at retsforfølge de fire personer, der har krænket Instituttets ophavsret.

Det er rigtigt, at Martinus i princippet ikke ønskede retssager ("*vi skal bort fra retsforfølgelser*") og mente, at man skal forsøge at løse konflikter i mindelighed. Martinus var dog selv involveret i flere retssager. Herom nærmere i rådets kommende redegørelse.

Martinus mente i øvrigt, at man – uden undtagelse – skal overholde alle gældende love og regler i samfundet (se f.eks. *Juleevangeliet*, småbog 13, kap. 19). Martinus var selv meget påpasselig med, at Instituttets aktiviteter var i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Martinus betragtede strafelementet i lovgivningen som primitivt, men andre elementer i lovgivningen, såsom de beskyttende og præventive, betragtede han som udtryk for en voksende humanitet og som helt nødvendige i det nutidige kultursamfund. Martinus mente således, at det moderne retssystem har forskellige facetter og på én gang er udtryk for både "den gamle" og "den nye verdensimpuls".

Med hensyn til lovgivningen omkring ophavsret understregede Martinus, at Instituttet skal værne om sin ophavsret til værkerne. For eksempel kan man finde følgende udtalelse af Martinus i båndafskrift fra rådsmødet d. 05.02.1974: "*Benyttelsen af vores litteratur må vi have retten til. Der må vi passe på retten, for ellers ved man aldrig, hvad der sker med det hele.*"

Vi henviser i denne sammenhæng endvidere til to breve af Bertil Ekström, skrevet på foranledning af Martinus og underskrevet af Martinus. Brevene viser Martinus' reaktion på en aktuel ophavsretskrænkelser i hans egen tid og kan læses her: martinus.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/raadet_informerer/breve-_1979_fra_bertil_og_martinus.pdf.

17. Er højtudviklede mennesker hævet over samfundets love?

Martinus skrev, f.eks. i *Livets Bog*, bind 5, stk.1882, at højtudviklede mennesker (her I-mennesker) "*står højt hævet over det juridiske retsvæsen, dets love og forskrifter.*"

Det er herudfra blevet fremført, at "civil ulydighed" (at overtræde loven under henvisning til moralske værdier) er berettiget, når det tjener et højere formål. De sagsøgte piratkopiering og distribution af Martinus' værk skulle under henvisning til et ignoreret religiøst behov for nyoptryk af førsteudgaven netop være et eksempel på en sådan moralsk berettigelse til at være "hævet over det juridiske retssystem". Hverken Byretten eller rådet anerkender berettigelsen af "civil ulydighed" i denne sammenhæng, og desuden synes hele tankegangen om at være hævet over loven langt fra Martinus' faktiske pointe med ovennævnte citat, nemlig at det højtudviklede menneske rutinemæssigt overholder samfundets love, og *derudover* overholder "livslovene", der fordrer fuldstændig human og næstekærlig optræden. At være "hævet over det juridiske retssystem" betyder altså ikke, at man gør *mindre end*, men derimod *mere end* det, samfundets love kræver.

18. Skal Instituttet offentliggøre alt?

Martinus Institut har stadig en del materiale liggende, som er egnet til udgivelse. Vi arbejder løbende på at forberede materialet til udgivelse til glæde for interesserede læsere. I en årrække blev dele af bestyrelsesmøderne, "formøderne", optaget på bånd, for at dette materiale kunne danne basis for en "samarbejdsstruktur". På disse formøder blev mange interessante emner belyst, og Instituttet vil gerne samle disse emner i en udgivelse.

For nylig har en af de sagsøgte på sin egen hjemmeside offentliggjort fortrolige båndafskrifter fra rådsmøder i Martinus' tid. Hvordan det fortrolige materiale er kommet i udenforståendes besiddelse, er endnu uafklaret, men det er sket uden det nuværende råds vidende og samtykke.

Der er blevet udtrykt den opfattelse, at det er nødvendigt, hurtigst muligt, at offentliggøre alt materiale, der har relation til Martinus' Sag, uanset om man har samtykke fra de implicerede og uden hensyn til eventuelle personlige skadevirkninger, idet man tilsyneladende ser det som vigtigere end noget andet, at "alt kommer frem i lyset", her og nu.

Det er rådets klare opfattelse, at det er både uetisk og lovstridigt at offentliggøre fortroligt materiale, der indeholder personoplysninger, uden samtykke fra de implicerede. Desuden kan vi oplyse, at Martinus var meget påpasselig med at beskytte enkeltpersoner mod at blive "hængt ud". Der er således en del materiale i Instituttets besiddelse, gamle breve o.l., som Martinus ikke ønskede offentliggjort. Ud over at være i strid med "Lov om behandling af personoplysninger" er specielt offentliggørelsen af båndafskrifterne fra rådsmøder også i strid med Ophavsretsloven og en krænkelse af Instituttets ophavsret, idet Martinus' udtalelser er en del af hans værk, jf. Byrettens dom.

En offentliggørelse af de dele af båndafskrifterne fra rådsmøderne, der kan have offentlighedens interesse, har været drøftet i rådet, men det er selvsagt en meget omfattende og tidskrævende opgave at gennemgå det store materiale. Det er rådets nuværende opfattelse, at alt materiale, der er "en del af værket", på sigt skal offentliggøres, men det skal ske i en form, der har høj kvalitet, og uden oplysninger om navngivne personer, herunder oplysninger om deres privatøkonomi m.v.

Rådet har desuden konstateret, at brudstykker af bestyrelsesprotokollerne fra rådsmøderne indeholdende behandling af rettelsespolitikken af den sagsøgte offentligt er blevet benyttet til at anklage Instituttet for citatfusk. Der er tale om et citat af d. 16. marts 1976 fra bestyrelsesprotokol 706, som også benyttes i Instituttets bog *Samarbejdsstrukturen*. Instituttet er blevet kritiseret for i *Samarbejdsstrukturen* at udelade citatets sidste sætningsdel: "*og såfremt den nævnte liste ikke når at blive behandlet, må der ikke i fremtiden foretages rettelser i Martinus' værker.*"

Der ligger ikke nogen som helst skjulte motiver bag udeladelsen af sætningsdelen, men som tidligere nævnt foregik der en beslutningsproces hen over flere rådsmøder i 1976, hvor rådet behandlede rettelsespolitikken sammen med Martinus, og det samlede resultat af denne proces inkluderede beslutningen i bestyrelsesprotokol 708 med ordlyden: "*Originalmanuskripterne er de autentiske tekster. Eventuelle fejl i bøgerne i forhold til disse originaler må rettes.*" Den udeladte sætningsdel var derfor ikke fyldestgørende set i lyset af den endelige beslutning om, at der ved fejl gerne må rettes tilbage til manuskriptet – i denne sammenhæng var sætningsdelen snarere ulogisk eller misvisende. Desuden blev der allerede tidligere i citatet specificeret, hvilke begrænsninger Martinus pålagde eftertiden med hensyn til rettelser "*bortset fra åbenlyse trykfejl (f.eks. invidid – individ) må der ikke ændres i værkerne*", hvorved den udeladte sætningsdel blev overflødiggjort.

Instituttet har aldrig haft intention om at få andet frem end Martinus' endelige beslutninger om håndteringen af hans værk, hverken i *Samarbejdsstrukturen* eller andre steder. Af bestyrelsesprotokollerne og båndafskrifterne fra rådsmøderne fremgår det, at Martinus' holdning ikke altid var eksakt den samme

fra møde til møde – især når det gjaldt de mere praktiske og tekniske anliggender. Tingene udviklede sig og tog form henover årene.

Instituttets tilgang med at bearbejde efterladt materiale inden offentliggørelse er også blevet kritiseret, idet man mener, at Martinus ønskede, at ingen skulle færdiggøre eller redigere hans ikke færdiggjorte arbejder. I gavebrevet, der udtrykker Martinus' endelige overdragelse af ophavsrettighederne til Instituttet, står der imidlertid, at overdragelsen omfatter "*retten til at færdiggøre ikke afsluttede arbejder*". Det er altså netop en af Instituttets opgaver at bearbejde efterladt materiale, så det kan udgives "i betryggende form".

19. Hvorfor kan Instituttet ikke blot tilgive de sagsøgte og frafalde sine krav?

Instituttet og rådet er blevet beskyldt for at være vrede på de sagsøgte og at ønske at straffe dem. Efter Byrettens anerkendelse af Instituttets ophavsret hævder man i forbindelse med Instituttets erstatningskrav, at retssagen nu er blevet til en kamp om penge, og det er blevet sagt, at det er synd for de sagsøgte, at de skal betale erstatning til Instituttet, al den stund de ikke selv har tjent penge på piratkopierne. Er det næstekærlighed?, har man spurgt. Hvorfor kan Instituttet ikke blot tilgive dem og frafalde sine krav?

Nogle gange medfører hensynet til det fælles bedste, at midlertidige ubekvemme personlige forhold er uundgåelige. Hverken rådet eller Instituttet er glade for situationen, og ingen her synes, at det er behageligt at retsforfølge andre.

Instituttet og rådet er ikke vrede på de sagsøgte, og som tidligere udmeldt har intentionen med retsforfølgelsen aldrig været at få disse straffet, men blot at få stoppet de skadevirkninger, som deres krænkelser har forvoldt, samt at forebygge nye lignende krænkelser. De sagsøgte har på intet tidspunkt vist vilje til at stoppe deres aktiviteter, ingen tiltag fra Instituttet har haft effekt, og de sagsøgte har med deres handlinger selv fremprovokeret en situation, hvor retsforfølgelse var den eneste mulige udvej.

Der er tydelige meningsforskelle mellem Instituttet og de sagsøgte i forhold til, hvad der er gavnligt og skadeligt og ret og vrang i denne sag, men Martinus opfordrer os til at forstå, at forskellige synsvinkler og de handlinger, de afstedkommer, både er naturlige og uundgåelige og derfor tilgivelige. Dette indebærer dog ikke, at man ikke skal håndhæve sin ophavsret, og det indebærer heller ikke, at man skal frafalde et rimeligt krav om erstatning for tab. Hvis man for eksempel er blevet bestjålet, kan man jo godt kræve, at tyven leverer det stjålne tilbage, og samtidig tilgive dennes handlinger og manglende tilpasning til reglerne i et moderne kultursamfund.

20. Skaber Instituttet en splittelse inden for Sagen?

Instituttet har modtaget en række henvendelser, der udtrykker bekymringer angående en splittelse inden for Sagen. Det er blevet fremhævet, at mange interesserede har vendt Instituttet ryggen og ikke længere ønsker at deltage på Instituttets kurser, abonnere på tidsskriftet *Kosmos*, købe Instituttets bøger, bidrage med gaver og arv osv. Det anføres, at det er Instituttet, der har forårsaget denne situation på grund af sin nuværende kurs.

Instituttet og rådet har været tilbageholdende med udtalelser om situationen og har ikke ønsket at deltage i den til tider fjendtlige, offentlige debat, som må siges at bære præg af mange udokumenterede og tvivlsomme påstande. Vi har søgt at undgå en konfliktskabende kurs, der kunne bidrage til splittelse og ufred blandt de interesserede. De sagsøgte og deres støtter har derimod ikke været så tilbageholdende – de har vedvarende udtalt sig kompromitterende i det offentlige rum og har søgt at tegne et fjendebillede af deres "modpart". De har opfordret bredt til, at man tager deres parti imod Instituttet og rådet.

Som bemærket er meningsforskelle ikke altid til at undgå, men de behøver ikke at skabe splid og uven- skab. Dette er udelukkende et spørgsmål om tolerance, og hvorvidt man er i stand til at tillade andre opfattelser end sine egne og til at acceptere andres suverænitet på deres ansvarsområder.

Instituttet og rådet har løbende lyttet til den kritik og bekymring, som er blevet udtrykt, men oplever det desuagtet som sit ansvar at handle i overensstemmelse med sit eget standpunkt, uanset andres modvilje. Hvis nogle vælger at vende Instituttet ryggen på grund af dets dispositioner, så kan Instituttet ikke stille så meget op – udover fortsat at være imødekommende, hvis de en dag skulle ombestemme sig. Hvorom alt er, så har vi ingen interesse i hverken at splitte de interesserede eller i, at nogen skal tage parti for noget. Vi er udelukkende interesserede i, at enhver vælger den vej, som giver størst glæde og inspiration.

Det skal nævnes, at mange andre interesserede har tilkendegivet deres opbakning og støtte til Institut- tets nuværende kurs, og de fleste interesserede har heldigvis helt afstået fra at deltage i aggressive of- fentlige debatter, som udover at kunne skade enkeltindivider og skabe splittelse inden for Sagen samti- dig stiller Sagen i et dårligt lys.

21. Kan Instituttet samarbejde med de sagsøgte?

Instituttet er blevet spurgt, hvorfor det ikke blot kan samarbejde med de sagsøgte om udgivelserne?

Det er ifølge Martinus' testamente og gavebrev samt Ophavsretsloven udelukkende Instituttet, der har ansvar for udgivelsen af Martinus' værk – et forhold Martinus også har bekræftet i adskillige sammen- hænge. Instituttet har mange samarbejdspartnere, og det er helt essentielt, at disse både respekterer samfundets og Instituttets love samt respekterer Instituttets beføjelser og suverænitet med hensyn til udgivelser, herunder som en selvfølge rådfører sig med Instituttet og spørger om lov, inden de eventu- elt selv benytter sig af materiale fra Martinus' værk. Herudover er det af høj prioritet for Instituttet, at samarbejdet foregår i en god og venskabelig atmosfære i overensstemmelse med Martinus' ønsker for samarbejdsånden inden for hans sag.

I stedet for at vælge samarbejdsvejen med respekt for disse forhold har de sagsøgte desværre valgt at krænke Instituttets ophavsret ved, uden nogen forudgående drøftelse, at iværksætte deres udgivelsesak- tiviteter. De har herudover valgt vedholdende at udtale sig negativt og nedgørende i det offentlige rum om Instituttet, rådet og de mennesker, der samarbejder med og støtter Instituttet. De sagsøgtes aktivite- ter må alt i alt siges at være saboterende for Martinus' Sag. Det er således de sagsøgte selv, der med deres handlinger reelt har umuliggjort et samarbejde. At de sideløbende med deres krænkelser inviterer til "dialogmøder", "mæglingsmøder" o.l., kan vi derfor ikke se som udtryk for reel samarbejdsvilje eller -evne.

22. Afsluttende bemærkninger

Instituttet og rådet har ligesom mange andre det store ønske, at der snart opstår fredelige tilstande blandt de interesserede i Martinus' åndsvidenskab, og vi håber, at afslutningen på retssagen vil markere starten på en ny og lysere periode i Sagens historie.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke for de mange henvendelser med interesse og engagement i, at udbredelsen af Martinus' værk foregår på en ansvarlig og betryggende måde, der er loyal over for Martinus' ønsker. Vi vil også gerne benytte lejligheden til at sige tak til de mange mennesker, der støt- ter Instituttets arbejde.

Rådet
januar 2016